

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **A. J.**, bývajúcej v Ž., zastúpenej JUDr. L. F., advokátkou v P., proti žalovanému **R. J.**, bývajúcemu v P., zastúpenému JUDr. R. S., advokátom v P., **o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti**, ktorá vec je vedená na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 12 C 368/2007 a na Krajskom súde v Prešove pod sp.zn. 3 Co 62/2009, o vylúčení sudkýň Krajského súdu v Prešove, takto

r o z h o d o l :

Sudkyne Krajského súdu v Prešove JUDr. Eva Šofránková, JUDr. Gabriela Klenková PhD. a JUDr. Anna Ilčinová, **n i e s ú v y l ú č e n é** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp.zn. 3 Co 62/2009 (vec Okresného súdu Prešov sp.zn. 12 C 368/2007).

O d ô v o d n e n i e :

Žalovaný svojím písomným podaním doručeným súdu dňa 4. septembra 2009 namietal zaujatosť predsedníčky senátu Krajského súdu v Prešove JUDr. Evy Šofrankovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Klenkovej PhD. a JUDr. Anny Ilčinovej, z dôvodu, že tento senát odvolacieho súdu v inom odvolacom konaní sp.zn. 3 Co 66/2008, týkajúcich sa tých istých účastníkov konania, aj keď nachádzajúcich sa v inom procesnom postavení, sa vyjadril k otázke spoluvlastníctva k nehnuteľnosti, a túto si ako prejudiciálnu otázku vyriešil v neprospech žalovaného. Mal za to, že pre pomer k veci preto sú uvedené sudkyne Krajského súdu v Prešove vo veci zaujaté.

Najvyšší súd Slovenskej republiky posudzoval opodstatnenosť tvrdenia žalovaného o zaujatosti sudkýň Krajského súdu v Prešove z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. Vychádzal pritom z ustanovenia § 14

ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Súčasťou základného práva na prejednanie veci pred nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nie je povinnosť súdu vyhovieť návrhu účastníka súdneho konania, ktorý podal takýto návrh podľa § 15 O.s.p. a vylúčiť označeného sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodovania veci pre zaujatosť.

Obsahom základného práva na prejednanie veci nestranným súdom je iba povinnosť súdu prejsť každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia veci pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (viď uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 27/98 z 25. marca 1998).

I keď zákon v § 14 ods. 1 O.s.p. spája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti [viď tiež zásady prijaté judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorých spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná ("justice must not only be done, it must also be seen to be done")], nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O.s.p. predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo.

Z vyššie uvedeného vychádza aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá rozoznáva subjektívne hľadisko nestrannosti sudcu, zahrňujúce osobné presvedčenie a správanie sudcu vo veci a hľadisko objektívne, založené na existencii dostatočných záruk pre vylúčenie akýchkoľvek pochybností o zaujatosti sudcu (Saraiva de Carvalho proti Portugalsku, 1994, Gautrin a ďalší proti Francúzsku, 1998). Preto k vylúčeniu sudcov z prejednávania a rozhodovania veci môže dôjsť len vtedy, keď ich vzťah k veci, k účastníkom alebo ich k zástupcom dosiahne takú intenzitu, že nebudú schopní nezávisle a nestranne rozhodovať (II ÚS 105/01, Sbírka nálezů a usnesení ÚS ČR, sv. 23, nález č. 98, str. 11).

Sudkyne Krajského súdu v Prešove, JUDr. Eva Šofránková , JUDr. Gabriela Klenková PhD. a JUDr. Anna Ilčinová, sa k námietke žalovaného vyjadrili tak, že k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom nemajú žiaden vzťah a necítia sa byť vylúčené z prejednávania a rozhodovania veci. Taký vzťah sudcov k veci, k jej účastníkom alebo k ich zástupcom nepreukázal ani žalovaný a taký vzťah nevyplýva ani z obsahu spisu.

Opodstatnenosť námietky zaujatosti sudkýň Krajského súdu v Prešove, uvedených vo výroku tohto uznesenia, nemožno vyvodiť z tvrdenia žalovaného o tom, že v predchádzajúcom rozhodnutí tieto sudkyne vyriešili právne skutočnosti, ktoré boli predmetom iného konania, i keď tých istých účastníkov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti poukazuje na tú skutočnosť, že sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy je povinný vykladať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia v zmysle § 2 ods. 2 zák.č. 385/2000 Z.z. v znení zmien a doplnkov a je povinný prejednať a rozhodnúť všetky veci, ktoré mu boli pridelené v súlade s platným rozvrhom práce súdu. Obsah tohto práva a povinnosti je základným pilierom výkonu funkcie sudcu, keď výnimky môžu vyplývať len z naplnenia zákonných predpokladov, ktoré však neboli v prejednávanom prípade splnené.

Dôvodom vylúčenia sudcov môžu byť len objektívne existujúce zákonné dôvody, nie však púha domnienka účastníka o možnej neobjektívnosti sudcov. Také dôvody žalovaný v uplatnenej námietke neuviedol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje aj na tú skutočnosť, že v zmysle § 14 ods. 3 O.s.p. dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci ako aj iných veciach účastníkov, ktoré prejednával a rozhodoval.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že sudkyne Krajského súdu v Prešove JUDr. Eva Šofránková, JUDr. Gabriela Klenková PhD. a JUDr. Anna Ilčinová, nie sú vylúčené z prejednávania a rozhodovania danej veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 17. septembra 2009

JUDr. Vladimír M a g u r a, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Nina Dúbravčíková